

Motion till riksdagen

1988/89:K818

av Mona Saint Cyr (m)

Vardagsjuridik åt alla

För några år sedan utkom boken "Lagstiftning till döds". Den talade om den enorma mängd lagar och förordningar, som årligen produceras. Då var rekordåret 1975 med 1430 st. Under 1970-talet totalt låg genomsnittet på 1146 eller tre per dygn. Åttiotalet, som kan redovisas om ett år, torde inte komma 70-talet efter. Genom ny och ändrad lagstiftning tillskapas sålunda årligen uppemot 10.000 regler varje år. Det dilemma, som boken beskriver berör inte bara företag utan praktiskt taget varje svensk. För var dag blir tillvaron alltmer komplicerad. Så länge inget särskilt inträffar, reagerar inte medborgarna utan förblir lyckligt ovetande. Men den dag, som medborgaren är en herr Alvgard eller herr Hjortsberg, då upptäcker han, att han ingenting vet om den lagstiftning, som hotar hela hans existens.

Självklart har samhället blivit alltmer komplicerat, men onekligen har lagstiftaren en större förkärlek för utvidgning av lagvolymen än en reduktion av den. Många gånger må syftet vara vällovt men kanske lika ofta är syftet att kontrollera och styra medborgarna. Konsumentlagstiftningen är exempel på hur lagstiftaren bygger upp ett förmyndaraktigt skydd kring konsumenten. Lagstiftarens strategi heter skyddslagstiftning. Med en sådan tillerkänns medborgaren ingen egen aktiv roll utan en passiv objektroll, beroende av myndigheter, rådgivare och politiker.

Det vore naturligare och mera önskvärt, om medborgaren betraktades som den enskilda individ, han/hon är – med egna förutsättningar att själv agera och fatta beslut. För detta krävs dock en ny inriktning på lagstiftningen. Likaså krävs en generös och kontinuerlig information, riktad eller generell, särskilt vid tillkomsten av en ny lagstiftning.

Den bristande informationen kring den nya familjerättsliga lagstiftningen är ett avskräckande exempel på hur det inte får gå till, när en genomgripande, ny lagstiftning införs, som berör praktiskt taget varje medborgare.

Varje medborgare bör därför ges baskunskaper i vardagsjuridiken, anpassade till den volym och det värde, som lagstiftningen motiverar. Basen kompletteras sedan fortlöpande genom massiva informationsinsatser via lämpliga pedagogiska kanaler, så fort ny och för medborgarna i gemen viktig lagstiftning tillkommer. Baskunskaperna måste förmodligen inlemmas redan i skolans samhällskunskap, medan tillkommande kunskaper exempelvis kan förmedlas via studieförbund, TV, data- och videotextsystem.

Hemställan

Mot. 1988/89

K818

Mot bakgrund av den anförda hemställs

att riksdagen begär att regeringen framlägger ett utarbetat förslag till hur medborgarna i framtiden må bibringas kunskaper och information om såväl allmän grundläggande lagstiftning som fortlöpande ny sådan.

Stockholm den 23 januari 1989

Mona Saint Cyr (m)